

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep

0032 Oslo

Vår dato 02.05.2007
Deres dato
Vår referanse 84644-1
Deres referanse

Høring – godkjenning og godskriving av høyere utdanning i Norge

NHO mener at utvalgets mandat er svært viktig, ikke minst på grunn av den raske utviklingen i det globale utdannings- og arbeidsmarkedet. I et kompetanse- og rekrutteringsperspektiv er det avgjørende at vi utvikler systemer og ordninger som letter prosessen med å komme inn på det norske utdannings- og arbeidsmarkedet, som også gjør det mulig for norske studenter å skaffe seg relevant utdanning i utlandet. Etter vår mening er det nødvendig å se alle sider ved denne problematikken i sammenheng.

NHO stiller seg derfor undrende til de avgrensningene som er gjort i mandatet. Avgrensningen til utelukkende det som er Kunnskapsdepartementets ansvarsområde, er etter vår mening feil og gir rapporten begrenset verdi. Vi beklager at representanter fra næringslivet heller ikke er invitert med i utvalget.

Det er i tidligere høringer også påpekt at en viktig forutsetning for å sikre tilgangen på kompetanse, er å sørge for en fordomsfri vurdering av andre nasjoners utdanningssystem og læringskultur. Det er ikke Norge som definerer standarden på internasjonal utdanning.

NHO har også tidligere gitt uttrykk for at godkjennings- og godskrivingsregler og lånekassens retningslinjer for lån og stipendiering også må benyttes som kompetansepolitiske virkemidler. Dette er viktig for å sikre tilgang på kompetanse fra de landene der Norge har sine viktigste handelspartnere, og fra de landene som er under utvikling som våre kommende handelspartnere.

Det er mulig å styre omfanget på studentstrømmene inn og ut av landet med disse virkemidlene. Under forutsetning av at kravet til kvalitet på læresteder og utdanning blir ivaretatt, mener vi at det bør legges slike næringspolitiske føringer for arbeidet med disse spørsmålene. Dette bør ses på i sammenheng med tilleggsstipendlisten.

Et sentralt punkt i tenkningen som ligger til grunn for godkjennings- og godskrivingsreglene, er forholdet mellom 12- og 13-årig grunnopplæring. Vi mener at verdien av prinsippet om å telle år i grunnopplæringen som grunnlag for godkjenning og godskriving, må vurderes grundig. Læringsutbytte ser ut til vinne

frem som bærende prinsipp både nasjonalt og internasjonalt. Det vil altså være kvaliteten, og ikke lengden på utdanningen, som må legges til grunn for godkjenning og godskriving.

NHO mener at GSU-listen ikke tilrettelegger for at nordmenn har mulighet til å ta kvalitetsutdanning i land utenfor Europa som i India, Japan og Kina. I slike land krever NOKUT ett år i tillegg til videregående skole for å oppnå generell studiekompetanse, og fordi Lånekassens studiefinansiering knyttes opp mot GSU-listen, får ikke nordmenn støtte til første året av en bachelorgrad i disse landene.

I tillegg konstaterer vi at listen medfører at innvandrere med høyere utdanning fra land utenfor Europa automatisk mister et år av sin høyere utdanning når de søker godkjenning i Norge, uavhengig av kvaliteten i utdanningen og uavhengig av utdanning fra videregående skole nivå.

Høyere utdanning fra ikke-vestlige land blir kuttet ett år på grunn av at utgangsnivået fra videregående skole er ansett som lavere enn norsk videregående skole.

NHO mener det er stor grunn til å anta at nivået vil variere vel så mye internt innen landene, som mellom landene - enten grunnutdanningen er 12 eller 13 år.

NHO ønsker ikke at GSU-listen av slike formalgrunner begrenser mulighetene for studenter utenfor Europa til å studere i Norge. Det må legges kvalitative vurderinger til grunn for slike vurderinger.

NHO mener at det i tråd med utvalgets flertallsforslag må gjøres et langt grundigere arbeid med GSU-listen og vil be Kunnskapsdepartementet om å invitere alle relevante parter inn i et slikt arbeid.

NHO viser for øvrig til at OECD har kommentert at NOKUTs godkjenningspraksis tar for lite hensyn til utdanningens relevans for norsk arbeidsmarked, jfr. OECD (2006) Thematic "Review of Tertiary Education. Country note – Norway." OECD, Paris.

Når det gjelder informasjon, støtter NHO utvalgets forslag om å sette ned en arbeidsgruppe som ser på hvordan den nasjonale databasen (NAG) kan bli et enda viktigere redskap for brukerne. NHO har gitt uttrykk for behovet for en slik sentral database, med lokal tilgang. Særlig innenfor rammen av det arbeidet som er under utvikling med regionale karrieresentra, i samarbeid med NAV, ser vi en viktig oppgave i forhold til informasjon om godkjenning og godskriving av høyere utdanning. NHO mener at det foreslåtte informasjonssenteret bør knyttes til en slik karriereveiledningstjeneste.

NHO støtter utvalgets forslag om en målrettet språkopplæring for de gruppene som omtales. For en rask innfasing i norsk arbeidsliv er dette en kritisk faktor. En avklaring av ansvar og virkemidler bør ha høy prioritet.

Vennlig hilsen
Næringslivets Hovedorganisasjon

Sigrun Vågeng
Direktør